

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Sted:
Trondheim

Dato
19. januar 2015

Vår ref. 14/01445-3
Deres ref.

Forslag til endring av lov om elsertifikater - Høringsvar

Det vises til høringsbrev av 3. desember 2014 med forslag til endring av lov om elsertifikater. Høringsuttalelsen gis på vegne av NTE Energi AS (NTE), Sarepta Energi AS (Sarepta) og TrønderEnergi Kraft AS (TEK).

Bekymring for stort kraftoverskudd i Norge og Sverige

NTE, Sarepta og TEK har i høringsuttalelsen i mai 2014 uttrykt bekymring for utviklingen mot et stort kraftoverskudd i Norden som følge av utbygging av fornybar kraft. Svenske myndigheter har uttalt at de ønsker å øke ambisjonsnivået for fornybar elproduksjon i 2020 og ønske om et nytt mål for elsertifikatmarkedet i 2030. En slik utvikling vil mest sannsynlig bidra til å øke kraftoverskuddet i Norden ytterligere. Vi mener at dette forsterker viktigheten av at norske myndigheter etablerer en strategi for hvordan et fremtidig kraftoverskudd skal anvendes for å sikre at ny fornybar kraft gir en samfunnsøkonomisk nytteverdi. Klare målsettinger fra myndighetene vil også redusere risikoen for investorer.

Like rammevilkår for Norge og Sverige

I løpet av 2014 ble det bygd elsertifikatberettiget produksjon tilsvarende en normalårsproduksjon på 3,2 TWh i Sverige og 0,7 TWh i Norge. Totalt for årene 2012-2014 er det bygd 7,8 TWh i Sverige og 1,7 TWh i Norge. Vi er svært positive til at norske myndigheter har signalisert at de vil arbeide for en tilpassing av rammevilkårene i Norge slik at de beste prosjektene for fornybar elektrisitetsproduksjon utvikles uavhengig av teknologi og geografi.

Koordinering av arbeidet med Kontrollstasjoner

Elsertifikatordningen er et felles marked for elsertifikater i Norge og Sverige. Avtalen mellom Norge og Sverige om kontrollstasjoner sier: «1c) kontrollstasjon: gjennomføring av felles utredninger og drøftelser mellom partene om blant annet behov for endringer eller justeringer i regelverket om elsertifikater». Prosessen ved framtidige kontrollstasjoner bør koordineres helt fra OED og Næringsdepartementets oppdragsbrev, slik at oppdrag i ett land behandles i begge

land innenfor den felles ordningen. Dette for å unngå at endringer ikke kan gjennomføres pga. at de ikke er behandlet i begge land, jf. fastsettelse av TWh-kvoter.

Kommentarer til de enkelte endringsforslag

Utvidelse av overgangsordningen

Vi ønsker at utvidelsen av overgangsordningen også skal omfatte produksjonsøkninger som følge av opprustning og utvidelser. For øvrig har vi ingen kommentarer til den foreslåtte utvidelsen av overgangsordningen.

Endring av elsertifikatkvoter

Vi synes det er svært positivt at NVE og Energimyndigheten tar til orde for å korrigere prognosefeil kontinuerlig for redusere usikkerheten på etterspørselssiden.

For å sikre at elsertifikatmarkedet fungerer trenger aktørene åpen og sikker informasjon om utviklingen i markedet. Vi vil derfor presisere at det er vesentlig at neste kontrollstasjon kommer så snart som mulig, senest i 2017.

Sluttdato for når anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater

Vi vil opprettholde vårt syn fra høringen i mai 2014 der vi argumenterer for en lik praksis i begge land der «den generelle muligheten i Sverige fjernes og erstattes av en felles overgangsordning for begge land der prosjekter som er planlagt ferdigstilt før 31.12.2020, men som av årsaker utenfor utbyggers kontroll (force majeure) ikke kommer i drift før etter 2020 likevel kan få elsertifikater gitt at de kommer i drift innen 31.12.2022.»

Hvis vi skal oppnå lønnsomhet i investering av fornybar kraft er vi avhengig av et velfungerende elsertifikatmarked. Sverige tillater investeringer etter 2020 hvilket kan medføre en priskollaps i elsertifikatmarkedet. Ettersom investeringskostnadene ser ut til å falle vil faren for slik overinvestering øke.

På Elsertifikatkonferansen 2015 ble det vist prognoser for kostnadsutviklingen, Levelised Cost of Electricity (LCoE), innen vindkraft fram mot 2030. Den forventes å falle. Det samme er tilfelle for LCoE for solkraft. Prisdannelsen i elsertifikatmarkedet er i stor grad knyttet til at summen av inntekter fra kraft og elsertifikater over prosjektets levetid skal dekke prosjektets LCoE. Ved fallende LCoE vil det være lønnsomt å utsette en investering gitt at inntektssiden ikke påvirkes. For investeringer i Norge vil inntektssiden dramatisk endres hvis prosjektet ikke er ferdigstilt innen fristen dvs. 31.12.2020 i gjeldende regelverk. Dette er ikke tilfelle for investeringer i Sverige. De vil få elsertifikater fram til 2035 også for investeringer gjort etter 31.12.2020. På Elsertifikatkonferansen 2015 ble det og vist prognoser for utviklingen i elsertifikatprisen ved overinvestering av kun 0,5 TWh/år dvs. 7,5 TWh elsertifikater. Prisen forventes da å gå raskt ned mot null som følge av overskudd av elsertifikater. Kombinasjonen av fallende LCoE og muligheten til å investere etter 2020 i Sverige er derfor et vesentlig bidrag til usikkerheten ved prisutviklingen i elsertifikatmarkedet. Etter vår mening er dette den største trussel mot at målet på 26,4 TWh kan nås. Vi mener den beste måten å redusere denne usikkerheten på er å sette en felles sluttdato for når anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater i Sverige og Norge, dog med en force majeure ordning som beskrevet over.

Såframt en harmonisering med Sverige som nevnt over ikke er mulig vil vi imidlertid gå inn for en utvidelse på 12 måneder. En kan da få bedre tid til å fatte riktige investeringsbeslutninger, basert på et best og riktigst mulig grunnlag. Det kan også avhjelpe noe av presset på leverandørindustrien og dermed resultere i noe lavere byggekostnader.

Fastsettelse av kvoter i TWh eller andel i lov

Vi er for at kvoter fastsettes i TWh for år å redusere risikoen i elsertifikatmarkedet. Ordningen bør innføres i begge land og vi ber om at departementet arbeider videre for å få gjennomført dette ved neste kontrollstasjon.

Informasjon til markedet

Vi ønsker at informasjonen om hva som er under bygging skal være tilgjengelig for begge land. Et felles register vil redusere risikoen for både over- og underutbygging i 2020. Vi ber derfor departementet arbeide videre med å sikre en oversikt over elsertifikatprosjekter under bygging i Sverige og gjøre denne tilgjengelig for norske aktører.

NTE, Sarepta og TEK ser fram til en konstruktiv prosess fram mot kontrollstasjon 2015 og bidrar gjerne med flere innspill og kommentarer i prosessen.

Med vennlig hilsen

NTE Energi AS

Kenneth Brandsås
Adm. direktør

Sarepta Energi AS

Alexandra Bech Gjørvi
Adm. dir.

TrønderEnergi Kraft AS

Tormod Eggen
Energidirektør